

Valtiovarainministeriölle

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain muuttamisesta ja rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta / VM061:00/2016

Yleisiä näkökohtia

Rahoitusvakausvirasto (RVV) pitää perusteltuna esitysluonnoksessa ehdotettuja muutoksia Rahoitusvakausviraston hallintomaksuihin ja tilintarkastuksen järjestämiseen.

RVV yhtyy esitysluonnoksen näkemykseen, jonka mukaan ETA-sivuliikkeiden merkitys Rahoitusvakausviraston toiminnassa tulee kasvamaan merkittävästi Suomen rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien rakennemuutosten vuoksi. Tämän johdosta on hallintomaksulaissa tarpeen varmistaa RVV:n toimintamenojen kestävä rahoitus sille määrättyjen tehtävien hoitamiseksi. RVV kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että hallintomaksulain muutostarve on olemassa ilman mainittua kehitystäkin, sillä Suomessa toimii jo nykyisin ETA-luottolaitosten merkittäviä sivuliikkeitä. RVV toimii mm. näiden sivuliikkeiden kriisintarkaisukollegioiden jäsenenä, mutta niiltä ei tällä hetkellä peritä lainkaan hallintomaksuja.

Euroalueen yhteinen kriisintarkaisumekanismi (SRM) on vielä käynnistysvaiheessa. Tämän vuoksi kansallisten kriisintarkaisuviranomaisten ja yhteisen kriisintarkaisuneuvoston (SRB) välinen työnjako ovat pitkälle täsmentymättä ja siten myös vaikutukset RVV:n resurssintarpeeseen ovat tällä hetkellä vaikeasti ennakoitavissa. Tähänastisen kokemuksen perusteella kansallisten kriisintarkaisuviranomaisilta vaadittava työpanos myös SRB:n suorassa toimivallassa olevien laitosten valmistelussa on keskeinen ja vie merkittävän osuuden RVV:n resursseista. Jos mainittu työnjako SRB:n suhteen muodostuu pysyväksi, edellyttää se hallintomaksujen maksuperusteiden ja mahdollisesti maksujen kokonaisuuden uudelleenarviointia viraston resurssintarpeiden kasvaessa. Edellä todetun johdosta RVV pitää tärkeänä, että esityksen perusteluissa tuodaan esille valmius turvata RVV:n rahoituspohja ja toimintaedellytykset tarvittaessa pikaisilla lakimuutoksilla myös lähitulevaisuudessa.

Hallintomaksujen laajentaminen ETA-laitosten merkittäviin sivuliikkeisiin

Suomessa sivuliikkeen välityksellä toimiville ETA-luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille ei ole hallintomaksulaissa asetettu minkäänlaista hallintomaksuvelvoitetta. Tätä ei voida perusteltuna etenään merkittävien ETA- sivuliikkeiden näkökulmasta, sillä RVV osallistuu näitä sivuliikkeitä koskevien konsernien kriisintarkaisukollegioihin, joissa valmistellaan konsernin kriisintarkaisusuunnitelmat ja niihin liittyvät päätökset. Käytännössä ulkomaiseen konserniin kuuluvan merkittävän sivuliikkeen ja merkittävän tytäryhtiön aiheuttaman työn määrässä ei ole kriisintarkaisusuunnittelun osalta merkittävää eroa, sillä

suunnittelun valmistelu tehdään myös tytäryhtiön kohdalla kriisinratkaisukollegiossa. Nykyisessä hallintomaksulaissa on siten tältä osin merkittävä puute, jonka korjaamista esitysluonnoksen mukaisesti RVV pitää kannatettavana.

ETA-laitosten sivuliikkeiden työllistävä vaikutus RVV:lle vaihtelee kuitenkin huomattavasti. Jos sivuliikettä ei ole Finanssivalvonnan toimesta nimetty merkittäväksi, RVV ei osallistu sen kriisinratkaisukollegioihin ja niiden aiheuttama työmäärä jää muutoinkin vähäiseksi. Tämän vuoksi RVV kannattaa ehdotusta, jonka mukaan muilta kuin Finanssivalvonnan merkittäväksi määrittämiltä sivuliikkeiltä ei peritä hallintomaksua.

RVV pitää perusteltuna ehdotettua suhteellisten maksujen kertoimien kaksitasoista porrastamista sen mukaan mitä merkittävämmästä sivuliikkeestä on kyse. Kuten esityksessä todetaan, erityisen merkittävien sivuliikkeiden konserneilla on Suomessa yleensä yhteiskunnan kannalta kriittisiä toimintoja, joita koskeva suunnittelu edellyttää merkittävää panostusta ja tiivistä viranomaisyhteistyötä.

Perusmaksujen korottaminen

RVV kannattaa ehdotettua kaikkien maksuvelvollisten perusmaksun korottamista. Maksuvelvollisten RVV:lle aiheuttama työmäärä ei suoraan riipu maksuvelvollisen koosta. Perusmaksun korottaminen osaltaan tasaisi koosta johtuvaa perusteetonta eroa maksuvelvollisten kokonaismaksujen välillä.

RVV pitää perusteltuna lain 5 §:n 1 momentin sanamuodon täsmentämistä niin, että myös talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä ja omistusyhteisöllä on velvollisuus perusmaksun maksamiseen. Vaikka mainitut yhteisöt eivät ole laissa tarkoitettuja laitoksia, yhteisöjen asema mm. ryhmittymien kriisinratkaisusuunnitelmista, ohjauksesta ja raportoinnista vastaavina tahoina puoltaa perusmaksun ulottamista myös niihin. Tämä on myös yhdenmukainen Finanssivalvonnan valvontamaksujen soveltamisalan kanssa.

Yritysjärjestelyjen vaikutus suhteellisen maksun määrään

Nykyisen hallintomaksulain 3 §:ssä säädetään kesken tilikauden tapahtuvien yritysjärjestelyjen vaikutuksista maksun määräytymiseen. RVV ehdottaa pykälää selvennettäväksi niin, että sitä sovelletaan myös yritysjärjestelyjen muuttaessa maksuvelvollisen maksuperusteluokkaa (esimerkiksi luottolaitoksesta sivuliikkeeksi).

Tuija Taos
ylivohtaja

Reima Letto
johtava kriisinratkaisuasiantuntija